

Ang Edukasyon Bilang Instrumento ng Asimilasyon
Ang Kaso ng Lalawigan ng Kabite (1898 -1913)

Emmanuel Franco Calairo

Isang Disertasyon na Isinagawa Bilang
Pangangailangan sa Pagtatapos ng Kursong
Doktorado sa Pilosopiya, Dalubhasa sa Kasaysayan

Isinumite sa Departamento ng Kasaysayan,
Kolehiyo ng Agham Panlipunan at Pilosopiya, Unibersidad
ng Pilipinas, Diliman, Lunsod Quezon

Oktubre 2003

ABSTRAK

Sa pag-aaral na ito ay naniniwala ang mananaliksik na ginamit ng mga Amerikano ang edukasyon upang maisulong nila ang disenyo ng imperyalismong pangkultura. Kaugnay dito ang mga patakarang ginawa na naglalayong bigyan ng batayan ang kanilang pananakop sa ating bansa. Ang edukasyon sa panahong saklaw ng pag-aaral ay naging instrumento ng asimilasyon at pagkontrol upang ang mga Kabitenyo at ang lalawigan ng Kabite ay maging mapayapa at mahinto ang mga kilusang kumontra sa pamahalaang Amerikano.

Sa kaso ng Kabite kung saan may kasaysayan ng pagtutol, ang Amerikanisasyon ay hindi kaagad naipatupad sapagkat kasama na sa panlalawigang tradisyon ang sumalungat sa kolonyalismo. Gayunpaman, may mga bagay na nakaapekto sa patakarang edukasyunal sa Kabite tulad ng mga elit, pagkauhaw sa edukasyong liberal at ang kapaguran sa matagal ng pakikipaglaban. Sa kabilang banda naman, ang mga bagay tulad ng topograpiya, panunulisan at epidemya ay negatibong nakaapekto sa implementasyon ng edukasyon sa Kabite.

Ang layunin ng asimilasyon at pagkontrol sa mga Kabitenyo mula 1898 hanggang 1913 ay higit na mauunawaan kapag iniangkop na rito ang teorya ng edukasyon bilang instrumento ng imperyalismong pangkultura. Ito ay isang teoryang nagbibigay ng alternatibong interpretasyon sa kadalasang paniniwala na ang patakarang edukasyon ng mga Amerikano sa ating bansa ay isang biyaya na dapat tanawin bilang utang na loob ng mga Pilipino sa mga Amerikano.

Sa pag-aaral na ito ay lumitaw na pinag-aralang mabuti ang bawat patakarang pang-edukasyon upang mapahinuod ang mga Kabitenyo na tanggapin ang kolonyalismo.

Una, nagtatag ng mga paaralan sa iba't ibang panig ng Kabite upang mapatatag ang ugnayan ng pamahalaang insular sa mga rural na pook;

Ikalawa, nagdestino ng mga Amerikanong guro upang siyang mangalaga at maging gabay upang ang matutunan ng mga mag-aaral ay nakasalig sa layunin ng kolonyalismo;

Ikatlo, isinentro ang kurikulum sa wikang Inggles upang mabago ang konsepto ng mga mag-aaral mula sa pagiging makabayan tungo sa pagkilala ng kulturang dayuhan. Gayundin, binigyang diin ang mga kursong bokasyunal at sanayang manwal upang ihanda ang mga mag-aaral sa maaari nilang maging trabaho sakaling hindi nila matapos ang pag-aaral. Ito lamang ang epektibong paraan upang makatulong ang mga paaralan na magamit ang mga lokal na materyales tungo sa pagpapaunlad ng mga yamang likas at ang hindi lumaon na maramihang paggawa (mass production) ng mga produkto para sa konsumong pangnasyunal at internasyunal;

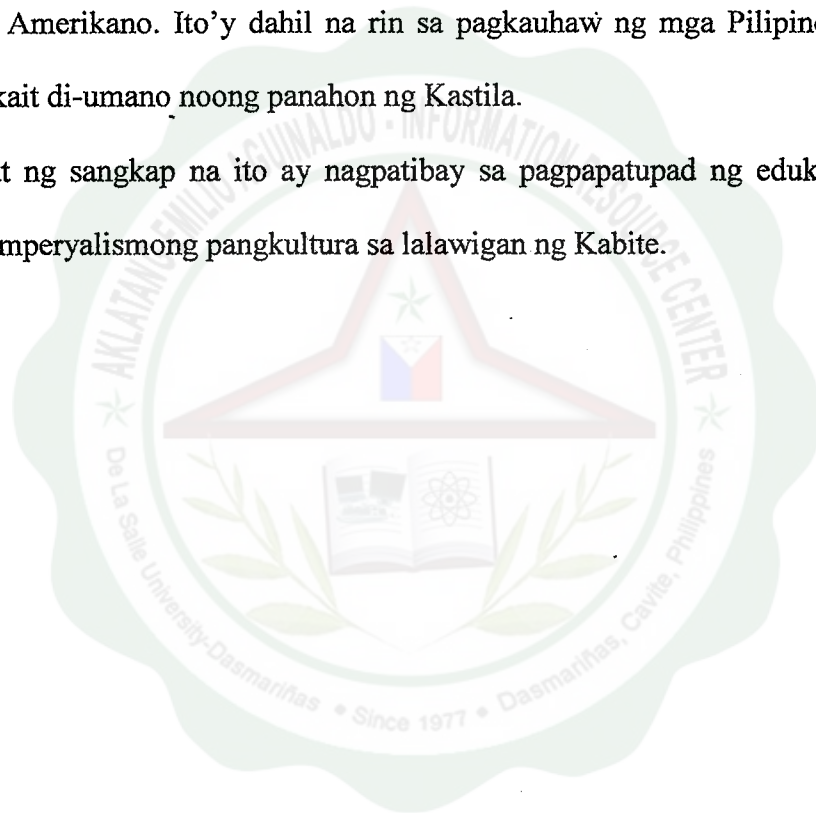
Ikaapat, binigyang diin ang paggawa ng mga gusaling pampaaralan sapagkat ito ang magsisilbing himpilan ng pamahalaang kolonyal sa mga bayan-bayan. Sa mga gusaling ito sinanay ang mga mag-aaral upang makaabot sa "standard" na inaasahan ng pamahalaang kolonyal;

Ikalima; hindi lumaon, ang mga guro na sinanay ng mga gurong Amerikano ay higit na naindoktrinahan nang buksan ang mga *vacation normal institutes* sa Kabite. Sa pamamagitan nito ay higit na nasubaybayan ng Kagawaran kung ang pagtuturo ng Pilipinong guro ay naaayon sa adhikain ng pamahalaang kolonyal. Ang unti-unting pagbawas ng bilang ng mga Amerikanong guro at ang pagtaas naman ng bilang ng mga Pilipinong guro ay indikasyon na maraming Pilipinong guro na ang may kakayahang umako sa gawain ng mga Amerikanong guro tungo sa ikapagbabago ng kultura ng mga mag-aaral;

Ikaanim, upang matiyak ang imperyalismong pangkultura sa mga kabataan ay ipinatupad ang programang Pensionados. Sa pamamagitan ng programang ito ay napabilis ang indoktrinasyon sa mga kabataan. Sila ay pinabalik sa Pilipinas pagkatapos ng kanilang pag-aaral sa Estados Unidos upang maging katuwang sa operasyon ng pamahalaang kolonyal.

Ikapito, hindi magiging matagumpay ang mga ipinatupad na patakaran kung hindi nakipagtulungan ang mga lokal na pamahalaan at mamamayan. Dahil sa paniniwalang ang edukasyon ay repleksyon ng sistemang demokratiko ay bukas-loob na tinanggap ng mga Pilipino ang edukasyong Amerikano. Ito'y dahil na rin sa pagkauhaw ng mga Pilipino sa edukasyong liberal na ipinagkait di-umano noong panahon ng Kastila.

Ang lahat ng sangkap na ito ay nagpatibay sa pagpapatupad ng edukasyon na siyang kumumpleto sa imperyalismong pangkultura sa lalawigan ng Kabite.

NILALAMAN

PASASALAMAT.....	vii
ABSTRAK.....	ix
ANG MAY-AKDA.....	xii
DEDIKASYON.....	xvi
LISTAHAN NG MGA MAPA AT PLANO.....	xxiv
LISTAHAN NG MGA LARAWAN.....	xxv
LISTAHAN NG MGA TALAAN.....	xxvii

KABANATA I - INTRODUKSYON.....	1
A. Kaligiran.....	1
B. Problema ng Pagsasaliksik.....	4
C. Layunin.....	5
D. Kahalagahan ng Pag-aaral.....	6
E. Rebyu ng Kaugnay na mga Literatura.....	7
1. Mga Pag-aaral sa Kasaysayan ng Edukasyon sa Kontekstong Pambansa.....	8
1.1 Unang Uri: Mga Deskriptibong Pag-aaral.....	9
1.2 Ikalawang Uri: Analitikal at Interpretatibong Pag-aaral.....	10
1.3 Ikatlong Uri: Mga maka-Amerikanong Pag-aaral.....	12
2. Mga Pag-aaral sa Kasaysayan ng Edukasyon sa Kontekstong Lokal.....	14
3. Historiograpiya ng Edukasyon sa Lalawigan ng Kabite.....	18
4. Mga Pangunahin at Sekondaryang Batis sa Pagbuo ng Kasaysayan ng Edukasyon sa Kabite mula 1898 Hanggang 1913.....	19
F. Limitasyon ng Pag-aaral.....	21
1. Limitasyon sa Batis.....	21
2. Panahong Saklaw ng Pag-aaral.....	22
3. Saklaw ng Nilalaman.....	22
4. Limitasyon sa Pondo.....	24
G. Asumpsyon ng Pag-aaral.....	25
H. Balangkas Konseptwal: Ang Edukasyon Bilang Instrumento ng Asimilasyon.....	25

1. Ang Edukasyon Bilang Instrumento ng Pagbabago ng Lipunan.....	30
2. Kaligirang mga Teorya.....	30
3. Batayang Historikal Ukol sa Edukasyon Bilang Instrumento ng Asimilasyon at Pagkontrol.....	32
4. Asimilasyon sa Pamamagitan ng Kurikulum.....	38
5. Ang Edukasyon Bilang Instrumento ng Asimilasyon at Pagkontrol.....	40
6. Ang Patakarang Pang-Edukasyon ng mga Amerikano sa Ating Bansa.....	42
I. Metodolohiya.....	44
Talasanggunian at mga Paliwanag.....	48

KABANATA II - ISANG TRADISYON NG PAGTUTOL: ANG PAKIKIHAMOK NG KABITENYO SA HARAP NG KOLONYALISMO, 1745-1912.....

A. Mga Dahilan ng Pagtutol.....	55
1. Pag-aalsa sa Kabite.....	57
1.1 Pag-aalsa sa Silang noong 1745.....	57
1.2 Panunulisan: Ang Kaso ni Luis Parang.....	59
1.3 Pag-aalsa sa Arsenal noong 1872.....	62
2. Pakikibahagi sa Kilusang Propaganda.....	62
2.1 Ang Masonerya sa Kabite.....	63
2.2 Mga Kabitenyong Nakilahok sa Masonerya.....	65
2.3 Mga Repormistang Kabitenyo.....	67
3. Pakikiisa sa Kilusang Mapanghimagsik.....	69
4. Pangunguna sa Himagsikang Pilipino.....	73
5. Ang Kabite Bilang Sentro ng Pamahalaang Rebolusyonaryo.....	75
6. Ang mga Kabitenyo sa Unang Republika Filipina.....	76
7. Ang Bahagi ng Kabitenyo sa Digmaang-Pilipino-Amerikano.....	79
8. MGa Pakikihamok ng Kabitenyo sa Kolonyalismong Amerikano, 1901-1912.....	81
8.1 Mga Batas Laban sa Nasyonalismo.....	82
8.2 Si Hen. San Miguel Bilang Kapalit ni Malvar.....	82
8.3 Ang Grupo ni Montalan at Felizardo.....	83
8.4 Sina Hen. Ricarte, Alvarez at Poblete.....	87
8.5 Mga Di-Bayolenteng Pagtutol sa Kolonyalismong Amerikano.....	88

B. Ang Tradisyon ng Pagtutol sa Dalawang Kolonyalismo:	
Isang Pagsusuri.....	90
Talasanggunian at mga Paliwanag.....	92

**K A B A N A T A III - SISTEMANG EDUKASYUNAL SA KABITE
NOONG IKA – 19 DANTAON..... 98**

A. Mga Kaligirang Pangkasaysayan Ukol sa Sistema ng Edukasyon noong Panahon ng Kastila.....	100
B. Ang Edukasyon sa Kabite Bago Sumapit ang 1850's.....	101
C. Ang Dekretong Pang-Edukasyon Noong 1863.....	106
D. Mga Paaralan sa Kabite Pagkatapos ng Taong 1863.....	107
E. Kurikulum sa Paaralang Primarya.....	118
F. Ang Wikang Kastila Bilang Batayan ng Pag-unlad.....	121
G. Pagpaparusa sa mga Delingkwenteng Mag-aaral.....	125
H. Ang mga Maestro at Maestra sa Kabite.....	126
1. Suliranin ng mga Guro.....	131
2. Paglahok ng mga Guro sa Himagsikang Pilipino.....	135
I. Pagsusuri sa Edukasyon sa Kabite noong Ika-19 Dantaon.....	140
Talasanggunian at mga Paliwanag.....	144

**K A B A N A T A IV - ANG EDUKASYON AT IMPERYALISMO:
PASIPIKASYON AT ASIMILASYON SA KABITE
MULA 1898 HANGGANG 1905..... 149**

A. Ang Disenyong Pananakop ng Amerikano sa Ating Bansa.....	150
1. Ang Simula ng Imperyalismo ng Amerika sa Pilipinas.....	151
2. American Tutelage.....	153
3. Ang Paggamit sa Edukasyon Bilang Instrumento ng Pasipikasyon at Asimilasyon.....	154
4. Pakikipag-ugnayan sa mga Elit at Pag-oorganisa ng Pamahalaang Lokal.....	155
5. Kolaborasyon ng Kabitenyo at Amerikano.....	156
6. Mga Imprastraktura sa Kabite noong Unang Dekada ng Pananakop ng Amerikano.....	163
B. Ang Estructura ng Paaralang Pampubliko sa Panahon ng Amerikano.....	168
1. Ang Paghina ng mga Paaralang Parokyal.....	172

2. Ang Epekto ng Heograpiyang Lokal sa Pagtatatag ng mga Paaralang Pampubliko sa Kabite	173
C. Ang Kabite at ang mga Patakarang Pang-edukasyon mula 1898-1905.....	178
1. Ang mga Guro Kabite sa Panahon ng Amerikano.....	180
1.1 Ang mga Sundalong Militar Bilang mga Unang Guro.....	180
1.2 Ang mga Thomasites at iba pang Amerikanong Guro sa Kabite.....	182
1.3 Ang mga Pilipinong Guro.....	189
1.4 Pagsasanay ng mga Guro: Ang Vacation Normal Institutes sa Kabite.....	190
1.5 Ang Programang Pensionados sa Kabite.....	193
2. Pangkalahatang Estado ng mga Paaralan sa Kabite mula 1901-1905.....	197
2.1 Paaralang Primarya sa Kabite.....	207
2.2 Paaralang Intermidyet.....	226
2.3 Paaralang Sekondarya (Cavite High School).....	227
2.4 Ang mga Paaralan sa Baryo.....	234
2.5 Ang mga Paaralang Panggabi.....	236
3. Ebolusyon ng Kurikulum sa mga Paaralan sa Kabite	237
3.1 Kurikulum sa Paaralang Primarya.....	237
3.2 Kurikulum sa Paaralang Intermidyet.....	243
3.3 Kurikulum sa Paaralang Sekondarya.....	247
3.4 Sanayang Manual (Manual Training).....	255
4. Paggamit ng Teksbuk sa mga Paaralang Pampubliko.....	256
5. Mga Imprastrakturang Pampaaralan.....	258
D. Mga Suliranin ng Dibisyon.....	262
1. Kakulangan ng Pondo.....	262
2. Kakulangan ng mga Gusaling Pampaaralan.....	264
3. Suliranin ukol sa mga Kalamidad na Natural.....	266
4. Suliranin sa Panunulisan.....	266
5. Ang Pagbaba ng Enrolment ng mga Mag-aaral.....	269
E. Pagsusuri sa mga Patakarang Pang-Edukasyon Bilang Imperyalismong Pangkultura.....	270
Talasanggunian at mga Paliwanag.....	272

K A B A N A T A V - T U N G O S A K O L O N Y A L I S M O N G A M E R I K A N O : ANG PAGPAPATATAG NG EDUKASYON SA KABITE, 1906-1913.....	281
A. Pagsusuri Ukol sa Pag-unlad at mga Suliraning Kinaharap ng mga Paaralang Pampubliko sa Kabite mula 1907-1913.....	284
1. Ang Pagdami ng mga Paaralan at Estado ng Enrolment sa mga Paaralang Pampubliko sa Lalawigan ng Kabite.....	284
2. Ang Pagkakaroon ng mga Distritong Edukasyunal: Isang Sagot sa mga Suliranin ng Dibisyon, 1906-1913.....	289
3. Ang Pag-unlad at mga Suliranin sa mga Paaralang Pampubliko sa Kabite, 1907-1913.....	292
3.1 Ang Paaralang Primarya.....	293
3.2 Ang Paaralang Intermidyat.....	300
3.3 Ang Paaralang Sekondarya.....	306
4. Ang Kalagayan at Suliranin ng mga Gurong Pampubliko sa Kabite.....	310
4.1 Mga Amerikanong Guro.....	311
4.2 Mga Gurong Insular (Pilipino).....	313
4.3 Mga Gurong Munisipal.....	313
5. Pagsasanay ng mga Gurong Munisipal.....	315
6. Sanayang Industriyal (Mga Kursong Bokasyunal) sa Kurikulum mula 1907 Hanggang 1913.....	320
7. Ang Pag-unlad at mga Suliranin sa Paggawa ng mga Gusaling Pampaaralan sa Kabite.....	332
8. Pagsusuri sa Gastos Pinansyal ng Dibisyon sa Kabite.....	335
8.1 Gastos ng Pamahalaang Insular sa Kabite.....	336
8.2 Gastos ng Pamahalaang Panlalawigan.....	339
8.3 Gastos ng mga Pamahalaang Munisipal.....	341
B. Tagumpay ng Paaralang Pampubliko Bilang Instrumento ng Imperyalismong Pangkultural.....	343
Talasanggunian at mga Paliwanag.....	347

KABANATA VI – KONKLUSYON, INTERPRETASYON AT MGA REKOMENDASYON.....	353
A. Konklusyon	354
B. Interpretasyon	358
1. Pagpapahalaga ng mga Amerikano sa Edukasyon Bilang Instrumento ng kanilang Pananakop sa Ating Bansa.....	358
2. Ang Pagpasok sa Kabite ng mga Patakarang Pang-edukasyon ng mga Amerikano.....	359
3. Mga Bayan sa Kabite na Unang Nagkaroon ng Paaralan sa Ilalim ng Pamahalaang Amerikano.....	360
4. Ang Bahagi ng mga Amerikano at Pilipinong Guro sa mga Paaralan sa Kabite.....	361
5. Mga Asignaturang Binigyang Pansin sa Kurikulum mula 1898 Hanggang 1913.....	361
6. Pagtutulungan ng Pamahalaang Insular, Panlalawigan at Munisipal sa Pagpapaunlad ng Edukasyon sa Kabite.....	364
7. Mga Suliraning Kinaharap sa Kabite Nang Ipatupad ang mga Patakarang Pang-edukasyon ng mga Amerikano.....	365
7.1 Suliranin sa Kapayapaan.....	365
7.2 Suliranin sa Kalamidad.....	367
7.3 Epekto ng Toporapiyang Lokal sa Paglawak ng Edukasyon sa Kabite.....	367
8. Mga Programa ng Pamahalaang Kolonyal Upang Lubos na Mapailalim ang mga Kabitenyo sa Kolonyalismo.....	368
8.1 Pagsasanay ng mga Guro.....	368
8.2 Programang Pensionados.....	369
9. Asimilasyon ng mga Kabitenyo sa Kabila ng Tradisyon ng Pagtutol.....	371
C. Rekomendasyon.....	379
D. Pangwakas.....	380
BIBLIOGRAPIYA.....	382
Apendiks:	
A. Dekretong Pang-edukasyon noong 1863.....	398
B. Batas Pang-Edukasyon Blg. 74.....	407

C. Panayam ni Emmanuel Calairo kay Gng. Simeona Fragante,
guro sa paaralan ng Korehidor 417

D. Ekspidyente ni Tomas Mascardo Mababasa sa Bungkos
ng Escuelas y Maestros (1888-1892) sa Pambansang Sinupan
ng Pilipinas sa Kalaw, Maynila (salin sa wikang Inggles
mula sa Orihinal na wikang Kastila)..... 423

Mga Mapa at Plano

	Pahina
1. Mapa ng mga bayan sa Kabite na may paaralan ayon sa aklat ni Buzeta at Bravo noong 1850's.....	104
2. Mapa ng mga bayan sa Kabite na may paaralan ayon sa Memorias noong 1888.....	111
3. Planong paaralan sa bayan ng Amadeo noong ika-19 dantaon.....	112
4. Plano sa reparasyon ng paaralan sa Pwerto ng Kabite noong ika-19 dantaon.....	113
5. Planong paaralan sa bayan ng Indang noong ika-19 dantaon.....	114
6. Mapa ng mga bayan sa Kabite na may paaralan ayon sa Memorias noong 1891.....	117
7. Mapa tungkol sa operasyon ni Heneral Camilo Polavieja sa Kabite noong 1897.....	71
8. Mapa na nagpapakita ng mga bayang sakop ng mga manghihimagsik sa Kabite noong 1897.....	71
9. Mapa ng Kabite noong 1897.....	166
10. Mapang Topograpikal ng Kabite noong 1944.....	175
11. Mapang Kabite na nagpapakita ng lugar na nadestinuhan ng mga gurong Amerikano noong 1902.....	185
12. Mapa ng Kabite na nagpapakita ng lugar na nadestinuhan ng mga gurong insular noong 1902.....	188
13. Mapa ng mga Distritong Pampaaralan sa Kabite noong 1906.....	290

Mga Larawan

1. Ekspidyente ni Luis Parang, tulisan cabecilla ng Kabite.....	60
2. Ekspidyente ni Juan Balat, tulisan cabecilla ng Kabite.....	60
3. Felipe Calderon, awtor ng saligang batas sa Malolos.....	78
4. Hen. Emilio Aguinaldo. Pangulo ng Unang Republika Filipina.....	78
5. Mga beterano ng Himagsikang Pilipino at Digmaang Pilipino-Amerikano. Tinaguriang mga “Tulisan” sa panahon ng Amerikano: Julian Montalan at Luciano San Miguel.....	84
6. Ekspidyente ni Benigno Santi, rebolusyonaryong guro ng Kawit.....	128
7. Sertipikasyon ni Gobernadorcillo Crispulo Aguinaldo na matinong mamamayan ng Kawit si Benigno Santi.....	128
8. Sertipikasyon ni Kura Fidel de Blas na mabuting kristiyano si Benigno Santi.....	128
9. Premio ni Juan Cailles sa Escuela Normal de Manila.....	136
10. Ekspidyente ni Juan Cailles, rebolusyonaryong guro sa bayan ng Rosario.....	136
11. Ekspidyente ni Pantaleon Garcia, rebolusyonaryong guro ng Imus.....	137
12. Ekspidyente ni Tomas Mascardo, rebolusyonaryong guro ng Kawit.....	137
13. Ekspidyente ni Daniel Tirona, rebolusyonaryong guro ng Kawit.....	138
14. Ekspidyente ni Artemio Ricarte, rebolusyonaryong guro ng San Francisco de Malabon.....	138
15. Pag-iikot ni Dean Worcester sa Bacoor kasama si Felipe Calderon.....	157
16. Dean C. Worcester.....	157
17. Ilan sa mga rebolusyonaryong guro ng tumanggap ng tungkulin sa pamahalaang Amerikano: Ladislao Diwa, Mariano Tiras at Agapito Bonzon.....	159
18. Dokumentong pagsuko ni Ladislao Diwa sa mga Amerikano noong 1901.....	160
19. Dokumentong naghihirang kay L. Diwa bilang klerk ng Korte sa Kabite.....	160
20. Ang daang Naic-Indang bago ayusin.....	165
21. Ang daang Naic-Indang pagkatapos ayusin.....	165
22. Mga gurong pang-akademiko sa Cavite Normal Institute noong 1924.....	192
23. Caviteños sojourning in Baguio, May 1928.....	192
24. Cavite Teachers Picnic Grove sa Baguio, 1924.....	192
25. William Alexander Sutherland, Superintendent ng mga Pilipinong Pensionados sa Estados Unidos.....	195
26. Logo ng grupo ng Pensionados noong 1903.....	195
27. Logo ng grupo ng Pensionados noong 1905.....	195
28. Mga 1903 Pensionados habang nasa Summer Training sa Santa Barbara. California noong 1904.....	196
29. Grupo ng mga 1903 Pensionados na nakibahagi sa	
30. St. Louis Exposition noong 1904.....	196
31. Sesyong Laboratoryo ng mga mag-aaral.....	203
32. Pagtuturo ng agarang panggagamot (first aid).....	203
33. Presentasyon ng mga mag-aaral.....	204

34. Tipikal na pagtuturo sa silid-aralan sa Kabite.....	205
35. Tipikal na pagtuturo sa silid-aralan sa Kabite.....	205
36. Gusali ng Paaralang Elementarya sa Caridad.....	211
37. Paaralan sa Baryo Salinas ng Bacoor noong 1911.....	211
38. Paligsahan sa Paaralang Elementarya ng Caridad.....	214
Paligsahan sa Paaralang Elementarya ng Caridad.....	214
39. Silid-aklatan.....	215
40. Silid-aklatan.....	215
41. Paaralang Sentral sa Noveleta noong 1920's.....	221
42. Paaralang Sentral sa Caridad noong 1930's.....	221
43. Presentasyon ng mga mag-aaral sa Noveleta, 1931.....	222
44. Presentasyon ng mga mag-aaral sa Noveleta, 1931.....	222
45. Paaralan sa publasyon ng Rosario noong 1902.....	223
46. Paaralang pambaryo sa Rosario (Ligtong) noong 1902.....	223
47. Gusali ng paaralan sa Silang.....	225
48. Gusali ng paaralan sa San Roque.....	225
49. Klase sa Cavite High School.....	232
50. Mga Guro sa Cavite High School.....	232
51. Klase sa Cavite High School.....	233
52. Klase sa Cavite High School.....	233
53. Mga unang guro sa Noveleta noong panahon ng Amerikano.....	304
54. Paaralang Intermidyet sa Rosario noong 1911-1912.....	304
55. Paghahardin sa paaralan.....	326
56. Araw ng paghahardin sa Kabite noong 1923.....	326
57. Mga Mag-aaral ng Noveleta sa klaseng Sining Industriyal.....	327
58. Klase ng Sining Industriyal sa ikaapat na antas sa Maragondon.....	327
59. Hardin sa likod ng paaralan.....	328
60. Pag-aalaga ng manok sa paaralan.....	328
61. Mga produktong yari ng mga mag-aaral.....	329
62. Mga produktong yari ng mga mag-aaral.....	329
63. Klase sa Home Economics.....	330
64. Klase sa Home Economics.....	330

Listahan ng mga Talaan

1.	Mga Itinatag na Bayan sa Kabite noong ika-19 Dantaon.....	56
2.	Pamunuan ng Sangguniang Magdiwang.....	70
3.	Pamunuan ng Pinagsanib na Sangguniang Magdiwang at Balangay Mapagtiis.....	70
4.	Mga Taguri ng Bayan ng Kabite sa Katipunan.....	73
5.	Mga Kinatawang Kabitenyo sa Kongreso sa Malolos.....	77
6.	Mga Kabitenyong Kumatawan sa mga Lalawigan nang Ganapin ang Kongreso Rebolusyonaryo sa Tarlak.....	77
7.	Hinirang na mga Kabitenyo sa Sandatahan at Departamento Ehekutibo ng Unang Republika.....	79
8.	Enrolment sa Kabite noong 1794.....	102
9.	Enrolment sa Kabite noong 1818.....	103
10.	Bilang ng mga Mag-aaral sa Ilang Bayan sa Kabite Batay sa Kakayahang Magsalita, Sumulat at Komopya ng Wikang Kastila.....	124
11.	Mga Nagrebeldeng Guro ng Kabite Setyembre 21, 1896.....	139
12.	Mga Kabitenyong manghihimagsik na tumanggap ng posisyon sa mga munisipyo ng Kabite pagkatapos ng Digmaang Pilipino-Amerikano.....	161
13.	Listahan ng mga bayan sa Kabite na mayroong telegrapo ng militar na may negosyong komersyal.....	167
14.	Listahan ng mga bayan sa Kabite na mayroong estasyong militar.....	168
15.	Pagdating ng mga Amerikanong guro mula 1901-1902.....	182
16.	Mga Gurong Amerikano noong Setyembre 1, 1902.....	184
17.	Listahan ng mga Estasyon ng mga Gurong Insular noong 1903.....	187
18.	Mga mag-aaral na nakaenrol sa normal institute at mga gurong nagturo dito.....	193
19.	Kabitenyong nakasama sa una at ikalawang grupo ng mga pensionados.....	194
20.	Mga Kabitenyong Pensionados noong 1905.....	194
21.	Istadistika ng Paaralang Panggabi sa Kabite noong Agosto 1904.....	200
22.	Report of school finances, fiscal year July 1, 1904, to June 30, 1905.....	206
23.	Report of school finances, fiscal year July 1, 1904, to June 30, 1905.....	206
24.	Mga mag-aaral sa primarya at intermidyet noong 1904.....	207
25.	Mga Bayan sa Kabite na Mayroong paaralan noong 1903.....	208
26.	Mga nagsipagtapos sa Cavite High School mula 1908 hanggang	234
27.	Talaan ng donasyon para sa mga paaralan.....	259
28.	Mga gusaling pamprimarya, intermidyet at sekondarya sa Kabite.....	260
29.	Konstruksyon ng haligi at bubong ng mga gusaling pampaaralan na pag-aari ng pamahalaan.....	260
30.	Pagbaba ng enrolment, bilang ng gurong munisipal at insular sa Kabite.....	268
31.	Buwanang Enrolment Batay sa Taon.....	287
32.	Arawang Pagpasok Batay sa Buwan at Taon Mula 1908 hanggang 1912.....	288

33	Ilan sa mga Distrito Edukasyunal sa Kabite at mga superbisor nito noong 1906.....	291
34	Taunang enrolment ng mag-aaral batay sa taon ng pagpasok at antas ng mga mag-aral mula 1907-1910.....	295
35	Pagdami at Pagbaba ng Enrolment Bawat Taon Batay sa Antas.....	296
36	Kaibahan ng Bilang ng Pagtatapos sa Primarya mula 1907 hanggang 1910.....	296
37	Enrolment sa Bawat Antas Batay sa Kasarian noong 1912.....	297
38	Enrolment sa Primarya Batay sa Kasarian noong 1912.....	298
39	Mga Pagtatapos sa Primarya mula 1911 hanggang 1913.....	298
40	Enrolment sa Intermidyete Batay sa Antas mula 1907 hanggang 1910.....	302
41	Enrolment sa Bawat Antas ng Intermidyete Batay sa Kasarian noong 1912.....	303
42	Enrolment sa Bawat Antas ng Intermidyete Batay sa Kasarian noong 1913.....	305
43	Talaan ng mga Nakapasang Mag-aaral Batay sa Antas at Taon ng Pag-aaral mula 1911 hanggang 1913.....	305
44	Enrolment sa Sekondarya mula Taong 1906 hanggang 1910.....	309
45	Enrolment at Bilang ng mga Nakatapos na Mag-aaral sa Sekondarya Batay sa Antas mula 1911 hanggang 1913.....	309
46	Sahod ng Gurong Munisipal Batay sa Kasarian sa Taong 1911 at 1912.....	315
47	Talaan na Nagpapakita ng Kursong Tinapos ng mga Gurong Pilipino sa Kabite noong Taong 1908-1909 hanggang 1912-1913.....	318
48	Talaan na Nagpapakita ng Kakayahan ng mga Gurong Pilipino na Magturo Batay sa Antas noong Taong 1908-1909 hanggang 1912-1913.....	319
49	Talaan na Nagpapakita ng Abilidad bilang Tagapagaganap ng mga Gurong Pilipino sa Kabite noong Taong 1908-1909 hanggang 1912-1913.....	319
50	Bilang ng mga Mag-aaral na Nag-aaral ng Kursong Industriyal Batay sa Kasarian, Antas at Kinukuhang Kursong Industriyal noong 1911.....	324
51	Bilang ng mga Mag-aaral na Nag-aaral ng Kursong Industriyal Batay sa Kasarian, Antas at Kinukuhang Kursong Industriyal noong 1912-13.....	325
52	Talaang Nagpapakita ng mga Paggawa ng Gusaling Pampaaralan sa Kabite Batay sa Bayan, Baryo, Pondong Inilaan at Panahon ng Paggawa.....	333
53	Paggawa ng Bagong Gusali sa Bacoor at San Roque.....	334
54	Rekonstruksyon ng mga Gusali sa Naic at Noveleta.....	335
55	Gastos ng Insular, Probinsyal at Munisipal para sa Taong mula 1908 hanggang 1910.....	336
56	Apropriasyong Insular sa Kabite mula 1908 hanggang 1910.....	337
57	Apropriasyong Insular sa Kabite mula 1911 hanggang 1913.....	338
58	Kabuuang Gastos ng Pamahalaang Panlalawigan para sa mga Paaralan mula 1907 hanggang 1913.....	340

59	Kabuuang Resibong Munisipal para sa mga Paaralan, 1907 –1910.....	341
60	Kabuuang Resibong Munisipal para sa mga Paaralan, 1911 –1913.....	342
61	Sahod ng mga Guro at Paggawa ng mga Gusali Batay sa Taon mula 1907 hanggang 1910.....	343

